

TA'LIMDA BOSHQARUVNI TO'G'RI TASHKIL QILISH

To'rayev Asqarali Baxtiyor o'g'li

Oriental universiteti Ta'lim menejmenti yo'nalishi magistranti

+998998957368

Anotatsiya. Ushbu maqola ta'limni boshqarishda to'g'ri tashkil etishning ahamiyatini o'rganadi va ta'lim muassasalarida samarali tashkiliy tuzilmalarga yordam beradigan asosiy omillarni o'rganadi. Bu etakchilik, qaror qabul qilish jarayonlari, aloqa va aniq belgilangan tashkiliy tuzilmaning ahamiyatini ta'kidlaydi. Mavjud adabiyotlar va tadqiqotlarni tahlil qilib, ushbu maqola ta'lim boshqaruvini takomillashtirish va talabalar muvaffaqiyatini oshirish uchun qimmatli tushunchalar va tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: ta'limni boshqarish, tashkiliy tuzilma, etakchilik, qaror qabul qilish, muloqot, talabalar muvaffaqiyati

Anotation. This article explores the importance of proper organization in educational management and explores key factors that contribute to effective organizational structures in educational institutions. It emphasizes the importance of leadership, decision-making processes, communication and a clearly defined organizational structure. Analyzing existing literature and research, this article provides valuable insights and recommendations for improving educational management and improving student success.

Keywords: education management, organizational structure, leadership, decision making, communication, student success.

Аннотация. В этой статье исследуется важность правильной организации в управлении образованием и рассматриваются ключевые факторы, способствующие созданию эффективных организационных структур в образовательных учреждениях. Это подчеркивает важность лидерства, процессов принятия решений, коммуникации и четко определенной организационной структуры. Анализируя существующую литературу и исследования, эта статья предоставляет ценную информацию и рекомендации по улучшению управления образованием и повышению успеваемости учащихся.

Ключевые слова: управление обучением, организационная структура, лидерство, принятие решений, общение, успех учащихся.

Samarali boshqaruv har qanday ta'lim muassasasining uzluksiz ishlashi va muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Samarali tashkil etish va boshqarish ta'lim maqsadlariga erishishni, resurslardan optimal foydalanishni va talabalar natijalarini oshirishni ta'minlaydi. Ushbu maqola ta'limda to'g'ri boshqaruvning ahamiyatini

o'rganadi va etakchilik, qaror qabul qilish, aloqa va tashkiliy tuzilma kabi asosiy sohalar haqida tushuncha beradi. Tegishli adabiyotlarni o'rganish orqali ushbu tadqiqot ta'lim boshqaruvini takomillashtirish bo'yicha strategiya va eng yaxshi amaliyotlarni aniqlashga qaratilgan.

Ushbu maqola mavjud adabiyotlar, ilmiy tadqiqotlar va ta'limni boshqarish mavzusidagi ekspert xulosalaridan kelib chiqib, ko'rib chiqishga asoslangan yondashuvni qabul qiladi. Ta'limda samarali tashkiliy boshqaruvga yordam beradigan asosiy omillar va amaliyotlarni aniqlash uchun tegishli materiallar har tomonlama tahlil qilindi.

Ta'limda boshqaruvni to'g'ri tashkil etish ta'lim muassasalarining samarali boshqaruvi va uzluksiz ishlashi uchun juda muhimdir. Ta'limda boshqaruvni tashkil qilish uchun e'tiborga olish kerak bo'lgan ba'zi asosiy elementlar:

- Etakchilik:** kuchli va samarali etakchilik jamoasi yo'nalishni ta'minlash, maqsadlarni belgilash va strategik qarorlar qabul qilish uchun juda muhimdir. Ushbu jamoa direktor yoki direktor, direktor o'rinbosarlari, bo'lim boshliqlari va boshqa ma'muriy xodimlardan iborat bo'lishi mumkin. Ular kuchli ta'lim etakchilik ko'nikmalariga va muassasa o'sishi haqidagi tasavvurga ega bo'lishi kerak.

- Aniq tashkiliy Tuzilma:** aniq tashkiliy tuzilmani yaratish muassasa ichidagi rollarni, majburiyatlarni va hisobot yo'nalishlarini aniqlashga yordam beradi. Ushbu tuzilma ierarxiya, muvofiqlashtirish mexanizmlari va qaror qabul qilish jarayonlarini belgilashi kerak. Bu xodimlar o'rtasida samarali aloqa va javobgarlikni ta'minlaydi.

- Ma'muriy siyosat va protseduralar:** muassasaning turli jihatlarini, shu jumladan qabul qilish, talabalar intizomi, xodimlarni yollash, moliyaviy menejment, o'quv dasturlarini ishlab chiqish va baholashni boshqaradigan keng qamrovli ma'muriy siyosat va protseduralarni ishlab chiqish. Ushbu siyosat shaffof, adolatli va muassasa missiyasi va qadriyatlariga mos kelishi kerak.

- Xodimlarni boshqarish:** malakali va g'ayratli xodimlarni jalb qilish, tanlash, o'qitish va saqlash uchun samarali inson resurslarini boshqarish amaliyotini amalga oshirish. Bunga lavozim tavsiflarini ishlab chiqish, ish faoliyatini baholash, kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini ta'minlash va ijobiy ish muhitini yaratish kiradi.

- Moliyaviy Menejment:** moliyaviy resurslarni to'g'ri taqsimlash va ulardan foydalanishni ta'minlash uchun mustahkam moliyaviy boshqaruv tizimini yaratish. Bunga byudjetlashtirish, moliyaviy rejalashtirish, buxgalteriya hisobi va audit jarayonlari kiradi. Shaffof moliyaviy amaliyotlar moliyaviy barqarorlikni saqlashga va muassasa maqsadlarini qo'llab-quvvatlashga yordam beradi.

- O'quv dasturini ishlab chiqish va baholash:** ta'lim standartlari va muassasa maqsadlariga mos keladigan o'quv dasturini shakllantirish. Mavjud ta'lim tendentsiyalari va talablarini aks ettirish uchun o'quv dasturini muntazam ravishda ko'rib chiqing va yangilang. Talabalarning taraqqiyotini o'lchash va o'qitishni

takomillashtirish to'g'risida xabardor qilish uchun samarali baholash va baholash usullarini joriy etish.

- Talabalarni qo'llab-quvvatlash xizmatlari: talabalarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha keng qamrovli xizmatlarni taqdim eting, shu jumladan maslahat, kasbga yo'naltirish, maxsus ta'lim va darsdan tashqari mashg'ulotlar. Shaxsiy ehtiyojlarni qondirish va yaxlit rivojlanishga ko'maklashish uchun talabalarga yo'naltirilgan yondashuvni ishlab chiqing.

- Ota-onalar va jamiyatning ishtiroki: ota-onalar, vasiylar va mahalliy hamjamiyat bilan mustahkam hamkorlikni rivojlantirish. Muntazam muloqot, qaror qabul qilish jarayonlarida ishtirok etish va hamkorlikdagi tashabbuslar ta'lim tajribasini oshirishi va muassasani qo'llab-quvvatlashni kuchaytirishi mumkin.

- Texnologiya integratsiyasi: texnologiyani qabul qiling va uni talabalar axborot tizimlari, ta'limni boshqarish tizimlari, aloqa vositalari va ma'lumotlar tahlili kabi ta'limni boshqarishning turli jihatlariga qo'shing. Texnologiya ma'muriy vazifalarni soddalashtirishi, muloqotni osonlashtirishi va o'qitish va o'rganish tajribasini oshirishi mumkin.

- Doimiy takomillashtirish: xodimlar uchun kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini targ'ib qilish, manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalarini so'rash, ishlashning asosiy ko'rsatkichlarini kuzatish va dalillarga asoslangan amaliyotlarni amalga oshirish orqali doimiy takomillashtirish madaniyatini rag'batlantirish. Muntazam baholash va aks ettirish yaxshilanish sohalarini aniqlashga va ijobiy o'zgarishlarga olib keladi.

Esda tutingki, muayyan tashkiliy tuzilma va boshqaruv amaliyoti ta'lim muassasasining hajmi, turi va kontekstiga qarab farq qilishi mumkin. Moslashuvchanlik va moslashuvchanlik har bir tashkilotning o'ziga xos ehtiyojlari va muammolarini qondirish uchun juda muhimdir.

Topilmalar ta'limni boshqarishda kuchli etakchilikning ahamiyatini ta'kidlaydi. Ma'murlar o'z xodimlari o'rtasida etakchilik ko'nikmalarini rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berishlari va kasbiy o'sish uchun imkoniyatlar yaratishlari kerak. Manfaatdor tomonlarni jalb qiladigan samarali qarorlarni qabul qilish jarayonlari muassasa muvaffaqiyati uchun umumiy mulkchilik va jamoaviy javobgarlikni his qilishga yordam beradi. Bundan tashqari, aniq aloqa kanallarini yaratish ijobiy va inklyuziv maktab madaniyatini rivojlantiradi va o'quvchilarning natijalarini yaxshilaydi.

To'g'ri tashkiliy tuzilma sa'y-harakatlarning takrorlanishiga yo'l qo'ymaslik, muvofiqlashtirishni yaxshilash va resurslarni samarali taqsimlash uchun juda muhimdir. Institutlar o'zgaruvchan ehtiyojlar va muammolarni qondirish uchun o'z tuzilmalarini muntazam ravishda baholashlari va moslashtirishlari kerak. Ta'lim muassasasidagi turli bo'limlar va bo'linmalar o'rtasidagi hamkorlik sinergiya va samaradorlikni oshirishi mumkin.

Xulosa va takliflar:

Ta'limni to'g'ri tashkil etish va boshqarish maqbul natijalarga erishish va talabalar muvaffaqiyatini oshirish uchun juda muhimdir. Ta'lim muassasalari kuchli etakchilik qobiliyatlarini rivojlantirishga, samarali qaror qabul qilish jarayonlarini amalga oshirishga, ochiq va shaffof aloqa kanallarini rivojlantirishga mablag ' sarflashlari kerak. Bundan tashqari, tashkiliy tuzilmalarni muntazam ravishda baholash va moslashtirish samaradorlik va muassasa maqsadlariga muvofiqligini ta'minlash uchun zarurdir.

Ta'limni boshqarishni yanada takomillashtirish uchun kelajakdagi tadqiqotlar turli xil ta'lim sharoitlarida aniq strategiyalarning amalga oshirilishi va ta'sirini o'rganishga qaratilishi kerak. Institutlar, siyosatchilar va tadqiqotchilar o'rtasidagi hamkorlik ilg'or tajribalarni baham ko'rish va ta'limni boshqarish va talabalarning yutuqlarini oshirish uchun innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqish uchun juda muhimdir. Menejment amaliyotini doimiy ravishda takomillashtirish orqali ta'lim muassasalari o'quvchilarga kuch beradigan va ularni kelajakdagi muvaffaqiyatlarga tayyorlaydigan tarbiyalovchi va qulay muhit yaratishi mumkin.

Adabiyotlar.

1. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi faoliyatimizga berilgan eng oliy qadriyatdir. 2-jild – Toshkent: O‘zbekiston, 2018. – B.508.

2. Shamuratov R. Oliy ta'lim tizimi faoliyatini tashkil etish va boshqaruv jarayoni texnologiyalarini takomillashtirish., Namangan davlat universiteti ilmiy xabarnomasi: soni. 1: 8-son, 70.2019-modda. Kirishrejimi: <https://uzjournals.edu.uz/namdu/vol1/iss8/70>.

3. Qambarov J.X., Turdalieva M.M. Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini nazorat qilishni takomillashtirish masalalari. Zamonaviy ta'lim jurnali. 2014 yil. 7-son. -B. 19.

4. “O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi faoliyatini tashkil etish to'g'risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 18 iyuldagi 515-son qarori.

5. Г.У. Раджабова Защита прав частных предпринимателей и роль малого бизнеса в инновационной экономике - Web of Scholar, 2018. – Т. 3. – №. 3. – С.3-